01/10/2021

1 Οκτωβρίου: Εορτάζουν δύο μεγάλοι υμνογράφοι της Εκκλησίας

/ Βίοι Αγίων

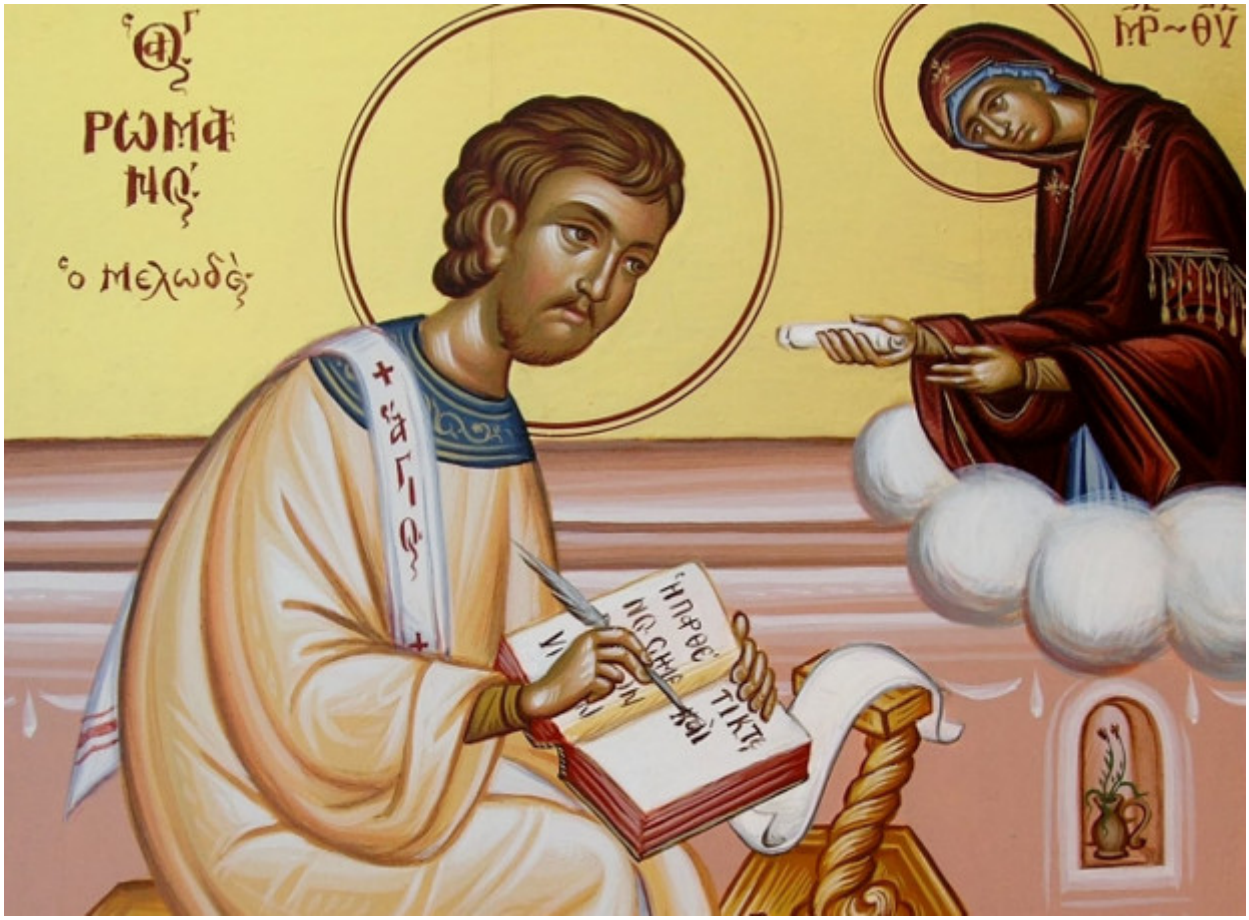

Σήμερα, 1η Οκτωβρίου, η Εκκλησία μας τιμά τον Απόστολο Ανανία, ο οποίος είναι γνωστός από τη θαυμαστή φανέρωση του Κυρίου στον Απόστολο Παύλο στη Δαμασκό, και μαρτύρησε επί ηγεμόνα Λουκιανού, τον Όσιο Γρηγόριο τον Δομέστικο, καθώς και δύο μεγάλους υμνογράφους: το Ρωμανό το Μελωδό και τον Ιωάννη Κουκουζέλη.

Ο Ρωμανός ο Μελωδός αρχικά είχε χρηματίσει διάκονος στην Εκκλησία της Βηρυτού. Κατόπιν μετέβη στην Κωνσταντινούπολη, όπου παρέμεινε στο Ναό της Θεοτόκου των Βλαχερνών με πίστη και βαθιά ταπείνωση, παρακολουθώντας τα αναγνώσματα και τα ψαλλόμενα κατά τις λατρευτικές ακολουθίες.

Ο Ρωμανός έζησε τη φανέρωση της παρουσίας της Θεοτόκου, γεγονός που συγκλόνισε την ψυχή του, με αποτέλεσμα να συνθέσει με κατάνυξη το γνωστό κοντάκιο της Γέννησης τού Σωτήρος Χριστού: «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει ..». Από τη στιγμή εκείνη, ο Όσιος Ρωμανός ξεκίνησε να αξιοποιεί το ποιητικό του τάλαντο, με αποτέλεσμα να αναδειχθεί ο εξοχότερος και μεγαλύτερος μελωδός της Εκκλησίας μας.

Ο Όσιος Ιωάννης ο Κουκουζέλης, τον οποίο επίσης τιμά σήμερα η Εκκλησία, ήταν άριστος μουσικός και καλλικέλαδος. Καταγόταν από το Δυρράχιο και έζησε στα χρόνια των Κομνηνών. Η ευσεβής μητέρα του, μετά το θάνατο του συζύγου της, μαζί με τη στοργή και την καλή ανατροφή, έδωσε την ευκαιρία στο παιδί της να μάθει τα ιερά γράμματα και τη ζωή της Εκκλησίας. Έγινε αρχιμουσικός της χορωδίας των ανακτόρων στην Κωνσταντινούπολη.

Έπειτα ο Κουκουζέλης αναχώρησε για τη μοναχική πολιτεία του Αγίου Όρους, όπου μόνασε στο κελί των Αρχαγγέλων της Μεγίστης Λαύρας. Αφού έζησε οσιακά, απεβίωσε ειρηνικά στις αρχές του 12ου μ.Χ. αιώνα, ψάλλοντας θεσπέσιους ύμνους προς το Θεό.

Οι δύο Εκκλησιαστικοί άνδρες και σπουδαίοι μελουργοί της Εκκλησίας μάς διδάσκουν πώς ο κάθε άνθρωπος είναι προικισμένος με τάλαντα, ως δώρα του Θεού, τα οποία ο κάτοχός τους πρέπει να καλλιεργεί και να τα

πολλαπλασιάζει, με ταπείνωση, προς δόξα Θεού και για ωφέλεια των συνανθρώπων του.

Στα πρόσωπα των δύο Αγίων μελουργών της Εκκλησίας, τιμώνται και όλοι οι σεμνοί και ιεροπρεπείς ιεροψάλτες της Ορθοδόξου Λατρείας, οι οποίοι με το τάλαντο της αγάπης και απόδοσης της βυζαντινής μουσικής ανεβάζουν το Χριστεπώνυμο πλήρωμα στη σφαίρα της πνευματικής και θεολογικής κατάνυξης πέρα από το επίπεδο της εφήμερης συγκίνησης. Η τέχνη της εκκλησιαστικής μουσικής στοχεύει στη μετάδοση με εκφραστική καθαρότητα και σαφήνεια λέξεων και νοημάτων, για να οδηγείται ο πιστός στο βάθος των λεγομένων και τελουμένων στη θεία Λατρεία με προοπτική να βιώση το απόθετο κάλλος της θεολογικής λατρευτικής εμπειρίας.